

- B State whether the following statements are True or False (Any 10) 10**
- 1 Heckscher-Ohlin theory neglects the demand condition.
 - 2 Prof. Taussing introduced the concept of income terms of trade.
 - 3 The equilibrium terms of trade must fall with the domestic cost ratio.
 - 4 Free trade policy leads to open competition.
 - 5 Quotas reduce the revenue of the government.
 - 6 India is not a member of the European Union.
 - 7 Current account of BOP includes real transaction.
 - 8 Exchange depreciation occurs due to market forces.
 - 9 World Trade Organization liberalized the international trade.
 - 10 Forward exchange rate maybe higher or lower than spot exchange rate.
 - 11 Gustav Cassel introduced the Purchasing Power Parity Theory.
 - 12 Fixed exchange rate is permanently fixed.
- Q.2 Attempt any Two questions from the following. 15**
- A Explain Ricardo's theory of comparative cost difference.
 - B Discuss different factors affecting the terms of trade of a nation.
 - C Describe the various gains from international trade. 15
- Q.3 Attempt any Two questions from the following.**
- A What is Protectionist Policy? Explain the Advantages of Protection.
 - B Discuss different types of tariff barriers.
 - C Explain the aims and objectives of ASEAN.
- Q.4 Attempt any Two questions from the following. 15**
- A Explain the structure of Balance of Payments.
 - B Describe the causes of imbalances in the Balance of Payments.
 - C Discuss the current developments in GATS.
- Q.5 Attempt any Two questions from the following. 15**
- A Analyse different functions performed by the Foreign Exchange Market.
 - B Discuss Purchasing Power Parity Theory of exchange rate determination.
 - C Explain fixed managed exchange rate system in India.
- Q.6 Write short notes on any four of the following. 20**
- A Limitations of Heckscher - Ohlin Theory
 - B Pros of Free Trade Policy
 - C Reciprocal Demand
 - D Objectives of International Economic Integration
 - E Features of Foreign Exchange Market
 - F Participants of the Foreign Exchange Market

वेळ : ३ तास

गुण: १००

सुचना- १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. आवश्यक तेथे सुरेख आकृत्या काढा.
३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्रश्न १. अ दिलेल्या पर्याय मधून योग्य उत्तर निवडा आणि विधाने पुन्हा लिहा. कोणतेही दहा. (१०)

१. तुलनात्मक खर्चाचा लाभ सिद्धांत ----- यांनी मांडला.
अ डेव्हिड रिकार्डो
क बार्टील ओहलीन
ब. अँडम स्मिथ
ड अल्फ्रेड मार्शल
२. रिकार्डोचा आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा सिद्धांत ----- वर आधारित आहे.
अ तीन देश
क तीन घटक
ब. दोन घटक
ड दोन पेक्षा जास्त वस्तू
३. ----- या प्रकारच्या व्यापार शर्तीमध्ये समाविष्ट नाही.
अ निव्वळ वस्तू विनिमय व्यापाराच्या अटी
क उत्पन्न व्यापाराच्या अटी
ब. एकूण वस्तुविनिमय व्यापाराच्या अटी
ड उपभोग व्यापाराच्या अटी
४. मुक्त व्यापारात ----- यांना अधिक फायदा होतो.
अ एजंट
क ग्राहक
ब. मध्यस्थ
ड साठेबाज
५. पुनर्वितरण परिणामाला ----- म्हणतात .
अ महसूल परिणाम
क उपभोग परिणाम
ब. हस्तांतरण परिणाम
ड उत्पादक परिणाम
६. ----- हे जगातील सर्वात मोठे एकल बाजारपेठ क्षेत्र आहे
अ युरोपियन युनियन
क श्रीलंका
ब. भारत
ड. अफगाणिस्तान
७. आशियांनीची स्थापना ----- मध्ये झाली.
अ १९७७
क १९४७
ब. १९६७
ड १९९७
८. परकीय चलनाच्या बाबतीत देशांतर्गत चलनाचे मूल्य कमी करणे ----- आहे.
अ जकात
क विनिमय नियंत्रण
ब. अवमूल्यन
ड चलनवाढ
९. जागतिक व्यापार संघटना ----- व्यापाराला प्रोत्साहन देते.
अ द्विपक्षीय
क बहुपक्षीय
ब. एकतर्फी
ड त्रिपक्षीय

१०. ----- हा दोन देशांमधील सध्याचा विनिमय दर आहे.

अ तात्काळ विनिमय दर
क मूल्यांतर क्रय विक्रय

ब. जोखीम सुरक्षितता
ड आगामी विनिमय दर

११. परकीय चलनाची मागणी ----- साठी आहे.

अ वस्तूची आयात
क भांडवली निर्यात

ब. वस्तूची निर्यात
ड सेवांची निर्यात

१२. रिझर्व बँक ऑफ इंडिया ०१ मार्च १९९३ रोजी ----- सुरू केले .

अ फेरा (FERA)
क फेमा (FEMA)

ब. सुधारित विनिमयदर व्यवस्थापन प्रणाली
ड मुक्त विनिमय राखीव व्यवस्थापन प्रणाली

ब. खालील विधाने चूक की बरोबर ते सांगा कोणतेही दहा. (१०)

१. हेकस्चर ओहलीन सिद्धांत मागणीच्या स्थितीकडे दुर्लक्ष करतो.
२. प्रो. टॉसिंग यांनी उत्पन्नाच्या व्यापार शर्ती ही संकल्पना मांडली.
३. व्यापाराच्या समतोल अटी देशांतर्गत खर्चाच्या गुणोत्तरानुसार कमी असाव्यात .
४. मुक्त व्यापार धोरण खुल्या स्पर्धेला कारणीभूत ठरते .
५. कोटा सरकारचे उत्पन्न कमी करतात .
६. भारत युरोपियन युनियनचा सदस्य नाही.
७. व्यापारशेफाच्या चालू खात्यात वास्तविक व्यवहार समाविष्ट आहेत.
८. बाजारातील बळकटीमुळे विनिमय घसारा होतो.
९. जागतिक व्यापार संघटनेने आंतरराष्ट्रीय व्यापार उदारीकरणाने स्वीकारला.
१०. आगामी विनिमय दर हे तत्काळ विनिमय दरापेक्षा कमी किंवा जास्त असू शकतात.
११. गुस्ताव कॅसल यांनी क्रश शक्ती समता सिद्धांत मांडला.
१२. स्थिर विनिमय दर हा कायमचा स्थिर असतो .

प्रश्न 2. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

(१५)

- अ. रिकार्डोंयांचा तुलनात्मक खर्चातील फरकाचा सिद्धांत स्पष्ट करा .
- ब. राष्ट्राच्या व्यापार शर्तीवर परिणाम करणाऱ्या विविध घटकांची चर्चा करा.
क आंतरराष्ट्रीय व्यापारातून मिळणाऱ्या विविध फायद्यांचे वर्णन करा.

प्रश्न 3 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(१५)

- अ. संरक्षणवादी धोरण म्हणजे काय? संरक्षणवादी धोरणाचे फायदे स्पष्ट करा.
ब जकात शुल्काच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा.
क आग्नेय आशियाई राष्ट्र संघटनेची (ASEAN) उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

प्रश्न 4 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(१५)

- अ व्यापारशेधाची रचना स्पष्ट करा .
ब व्यापारशेधा असमतोलच्या कारणांचे वर्णन करा.
क सेवा व्यापारावरील सामान्य करार (GATS) मधील चालू घडामोडींची चर्चा करा .

प्रश्न 5. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(१५)

- अ. परकीय चलन बाजाराच्या विविध कार्यांचे विश्लेषण करा.
ब. विनिमयदर निर्धारणाच्या खरेदी शक्ती समता सिद्धांतावर चर्चा करा.
क. भारतातील स्थिर व्यवस्थापित विनिमय दर प्रणाली स्पष्ट करा.

प्रश्न 6 खालीलपैकी कोणत्याही चारांवर थोडक्यात टिपा लिहा.

(२०)

- अ. हेकस्कर ओहलीन सिद्धांताच्या मर्यादा
ब . मुक्त व्यापार धोरणाची साधक बाधक चर्चा
क परस्पर मागणी
ड आंतरराष्ट्रीय आर्थिक एकात्मतेची उद्दिष्टे
इ परकीय चलन बाजाराची वैशिष्ट्ये
फ. परकीय चलन बाजारातील सहभागी
